

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 10 Maart.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel *Dingsdags, Donderdags* en *Zaturdags*. De prijs van hetzelfde is / 3-00 per drie maanden; *franco* tot aan het naaste postkantoor / 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen, welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigd Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, *franco* te worden ingezonden aan het Bureau van den *Noord-Brabander te 's Hertogenbosch*.

KERKELIJKE STAAT.

R O M E.

De troonsverheffing van *Z. H. Gregorius XVI* is alhier met de grootste pracht gevierd geworden. De H. Vader heeft de vleijendste pligtplegingen ontvangen, waaronder men eenige latijnsche versen opmerkt, zinspelende op de tegenswoordige omstandigheden. Zie hier dezelve:

Salve, Sancte Pater; remeat lux alma, Latini,
Qua tu capisti sumere fræna Throni.
Si tibi nulla quies transacto hoc tempore, semper
Turbarunt pectus si fera fata tuum;
Si mare tranquillum numquam, si crudi aquilones
Tentarunt sanctum mergere ad ima ratem;
Ne timeas; tandem cedet traculenta procella,
Pacatosque feret prospera stella dies.
Sit tibi solamen JESUS dulcissima Mater;
Ipsa est in cunctis Anchora certa malis.

De Pauselijke Regering heeft order gegeven om al de stukken betrekkelijk de zaak van den Aartsbisschop van Keulen publiek te maken.

Z. H. de Paus heeft het collegie der *Protonotarii Apostolici*, waarvan slechts nog een lid in leven was, door eene nieuwe constitutie weder opgericht, en bepaald dat het voortaan uit zeven leden bestaan zal, en niet uit twaalf, zoo als vroeger *Sixtus V* verordend had.

— De Heilige Vader heeft tot Abt Commendataris van Lubiaco *Z. Em. den Kardinaal Spinola* benoemd. *Mgr. Frattini* is tot Coadjutor van *Mgr. Pescetelli*, Promotor des geloofs, benoemd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6 Maart.

Uit Beieren wordt het volgende gemeld:

Men moet het als een bijzonder geluk voor den godsdienst beschouwen dat de Prins *von Wallerstein* van het roer der staatszaken op het oogenblik zelfs toen de zaak van Keulen uitgebarsten is, is verwijderd geworden. De Katholijken van Beieren zijn gemoedelijk overtuigd dat de Aartsbisschop *Clemens Augustus* de man der Voorzienigheid is, om in Duitschland de reusachtige magt, die de beginselen der hervorming en van het Josephismus aldaar misbruiken, omver te werpen. De gedragslijn door het kabinet van Beieren, de standvastige houding door de opregte Beijersche bevolkingen aangenomen, de vrije uiting van het openbaar gevoelen, hebben in dit haghelijk, doch plegtig en beslissend oogenblik een grooten dunk nagelaten; immers wie zou durven ootkennen, dat het Katholijk Beieren, met een geheel godsdienstig volk, met talrijke hulpmiddelen, een braaf en tot orde en zeden aangevoerd leger, niet altijd in de Europeesche schaal van veel belang beschouwd is, telkens men zijnen toevlugt, hetzij tot de kracht der wapenen, hetzij tot diplomatieke onderhandelingen moest nemen, om de maatschappelijke belangen te verdedigen.

Indien de prins *von Wallerstein* zich nog aan het hoofd der staatszaken van het koninkrijk bevond, zoude hij betrekkelijk de zaak van Keulen, alles in het werk stellen, om het gouvernement op eenen verkeerden en met de belangen van het Catholicismus strijdigen weg mede te slepen en de Katholijke zaak aan de onverbiddelijke vorderingen der hervorming verraderlijk over te leveren. Dit zijn geene enkele vooronderstellingen die van allen grond ontbloomt zijn, doch dit is het onvermijdelijk gevolg van al de daden eener administratie, waarvan het land al te zeer de noodlottige en schuldige strekking heeft leeren kennen en duchten. Heeft men den gewezen eersten minister niet onophoudelijk bezig gezien om de gunst van het Pruisisch kabinet te verwerven, met in allen opzichte

de instructien van den heer *von Altenstein*, betrekkelijk de gemengde huwelijken, op te volgen? Is het hem niet gelukt door verleidingen en andere middelen eene menigte van verlichte en achtbare mannen te verblinden en tot zijne zijde te trekken? Heeft hij de protestanten van Beieren niet ten koste der Katholijken altijd begunstigd? — Getrouw aan de grondstellingen van het Febronianismus, de aanhoudende drijfveer van zijn administratief gedrag; bedwelmd door de gewaande almacht van den staat, voortgestawd door de blinde woede om alle instellingen en vooral de kerk, onder het juk der gouvernementale bureaucratie te krommen en te buigen, zou de heer *Wallerstein* door alle mogelijke middelen getracht hebben aan de vrije uiting van het openbaar gevoelen hinderpalen te leggen; hij zou de werken ter verdediging van den Aartsbisschop van Keulen niet hebben geduld even als hij de uitgaven der werken heeft te keer gegaan, die bestemd waren, om het gewichtige vraagpunt, betrekkelijk de gemengde huwelijken, waarvan hij een warm voorstander was, in een helder daglicht te stellen. Hij zou de drukpers aan banden gelegd en niet geduld hebben dat dezelve tot tolk voor het Catholicismus diende, om zich openhartig over de gebeurtenissen van Keulen te kunnen verklaren. Zoodanig en nog meer vijandig zou de weg zijn, welke de eerste minister van het kabinet van Beieren, indien God over zijne kudde niet gewaakt had, zou hebben gevolgd. Ook houden de Katholijken van Beieren niet op om eenparige en levendige dankzeggingen hemelwaarts op te zenden, dat zulk een voor de toekomst der kerk gevaarlijk man bij tijds uit de staatszaken verwijderd is. De koning die welligt zich door zijne raadsliden zou hebben laten medeslepen, heeft eene houding vol waardigheid aangenomen en hem weggezonden. Geheel de adel des koninkrijks, geheel de bevolking (met uitzondering van eenige protestanten) hebben zich krachtadig voor den gevangen van Minden verklaard; het volk houdt niet op om vurige gebeden tot God op te zenden, om de zegepraal over de goede zaak te bekomen en met dit oogmerk hebben er vele particuliere devotien plaats.

Het gouvernement laat zich niet uit en bewaart een stilzwijgen, hetgeen alle weldenkende lieden gaarne zien, want dit stilzwijgen is niet vijandig; het gezag laat aan de drukpers toe om zich zonder voorbehoud en vrijmoedig over de vervoering van den Aartsbisschop uit te drukken en hem door alle middelen, die de godsdienst en de wetten van het land toelaten, te verdedigen. Het is vooral de *nieuwe Gazette van Wurtzburg* die de edele taak op zich genomen heeft om de tolk der waarheid en gerechtigheid, de regtbank te zijn, waar de verdedigers van *Mgr. de Droste* zich kunnen doen hooren; deze taak vervult zij met talent, moed en voorzigtigheid. De *Staatkundige Courant van Munchen* komt op haar beurt en trekt zich de zaak van den verdrukten prelaat aan. De prins *von Wallerstein*, had door zijne listen de rigting van dit blad aan een man weten op te dragen, wiens beginselen meer dan dubbelzinnig waren en die zich behendig wist te plooijen naar den wil van zijnen beschermheer. Ongeveer eene maand geleden hebben de deelhebbers tot redacteur en chef, een jong geleerde gekozen, die zich niet minder door zijne kunde als gestrenge orthodoxie zijner godsdienstige beginselen onderscheidt. De *zeitung van Afschaffenburg* volgt insgelijks eene Katholijke aandrift, zoodat wij eindelijk in Beieren drie dagbladen bezitten, die het Catholicismus rondborstig verdedigen terwijl nog kort geleden wij er niet één hadden, vermits de drukpers min of meer aan den vijand verkocht was. Dit tweede voordeel is mede aan de gebeurtenissen van Keulen, die de gemoederen diep in beweging hebben gebracht, toe te schrijven.

— *Mgr. Stanislas Choromanski* Aartsbisschop, is den 20 Februarij te Warschau overleden.

— Uit Berlijn wordt aan de *Algemeine Zeitung van Augsburg* gemeld:

De communicatiën met Rome zijn zeer levendig; echter tot hier toe schijnt het hof van Rome niets te willen toegeven. De Aartsbisschop van Keulen wordt met alle zachtheid te Minden behandeld; men heeft hem zelfs de bevoegdheid toegestaan om eene andere verblijfplaats te kiezen, doch hij wil Minden niet verlaten voor en al eer hij naar Keulen zal mogen terug keeren. Men verzekert zelfs dat vele Prelaten door het ministerie van eeredienst zouden uitgenoodigd zijn, om hun advies uit te brengen over de geschikste wijze om de geschillen met Rome te vereffenen."

Dit laatste laat zich hooren, doch Rome zal weten wat het te doen heeft, of het den Aartsbisschop toegestaan is om eene andere verblijfplaats te kiezen is moeilijk aan te nemen. Dat zijn hoogerwaardige met zachtheid behandeld wordt, is niet te verwonderen, omdat men reeds de nederlaag uit Rome bekomen heeft, en van zijn eigen ongelijk overtuigd is. Een Aartsbisschop vervoerd, verbannen, van zijnen zetel door eene wereldlijke magt beroofd zonder gehoord of gevonnisd te zijn, is juist alles wat men despotiek kan noemen en dit moet sommige doch weinige zoogenaamde vrijzinnigen, liberalen of onder welken titel en kleur zij verlangen afgeschilderd te worden, doen bloozen en verlegen zijn, wanneer zij op de handhaving van het Prussisch stelsel willen doen dringen; hetgeen echter geen bijval vindt of vinden zal.

— In de *Gazette Politique van Munchen* leest men het volgende:

Wij hebben uit de Rijn-Provincien de tijding ontvangen dat de heer *Hüsgen*, te Keulen, opgehouden heeft den titel van administrateur capitulair te voeren en alleen de functien van Vikaris-Generaal, hetgeen hij reeds vóór de vervoering van Mgr. den Aartsbisschop was, vervult. Indien deze tijding zich bevestigt, moet er eene dubbele reden voor deze belangrijke verandering bestaan; of wel het kapittel heeft zich overtuigd, dat het op den hiertoe gevolgden weg niet kan voortgaan, of wel heeft hetzelfde buiten de door ons medegedeelde breve, die een zeer ernstig antwoord op de eerste notificatie der vervoering van den Aartsbisschop bevat, eene andere breve in antwoord op de notificatie der keuze van eenen administrateur ontvangen, eene breve, waarin die keuze als niet geschied zou moeten worden beschouwd. Het gerucht door de *Nieuwe Wurtzburgsche Courant* van den 29 Januarij jl. medegedeeld, dat de heer *Claessen*, Proost van het Kapittel van Aken, eene contra-belofte, volstrekt onvereenigbaar met de kantonsbeginselen zou gedaan hebben, schijnt zich volkomen te bevestigen. Wat nu de oorzaak dezer onderteekening geweest is, laat zich gemakkelijk gevoelen. De bedoeling van het gouvernement was om dezen geestelijken tot het Bisdom van Trier verheven te zien; wij vernemen echter uit eene aller achtingswaardige bron dat de heer *Claessen* deze belofte ingetrokken en verklaard heeft, op eene dergelijke wijze en soortgelijke voorwaarden geen Bisdom te verlangen.

N E D E R L A N D E N

'sHERTOGENBOSCH den 9 Maart.

De afdeelingen van de tweede kamer der staten-generaal hebben zich bezig gehouden met het onderzoek van de ontwerpen van wet nopens den aanleg van den spoorweg, de droogmaking van het Haarlemmermeer, enz.

Te dier gelegenheid zou door velen nog altijd veel bezwaar zijn gezien in het voorgedragen verhoogde inkomend regt op de steenkolen, hetwelk, naar men meende, verderfelijke gevolgen voor vele onzer inlandsche fabrieken zou naar zich slepen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag heeft de Centrale Afdeeling verslag gedaan op het aanhangige ontwerp van wet, tot wijziging der regten op den in-uit-doorvoer.

Bij dit verslag is gevoegd geworden een nieuw artikel, door de Regering in het wets-ontwerp geplaatst, inhoudende dat dit art. verbindende zal zijn op den zevenden dag na dien der dagteekening van het Staatsblad, in hetwelk de wet geplaatst is. De beraadslagingen over dit ontwerp werden bepaald op maandag den 12 dezer, des morgens ten elf ure.

Door Zijne Exc. den Secretaris van Staat werd aan de Vergadering mededeeling gedaan van de toetreding der Regering van Württemberg en die van het hertogdom Nassau, tot de daarbij vermelde artikelen van het tusschen Nederland en Pruisen gesloten tractaat van scheepvaart. Voor kennisgeving aangenomen.

Aan de Kamer werd van onderscheiden werken hulde gedaan. Onder anderen hooft de heer *Luzac* een werk aan van jonkh. mr. *J. de Bosch Kemper*, substituut-officier bij de regtbank te Am-

sterdam, behelzende gedachten over de beoefening en toepassing der nieuwe wetgeving. De heer *Luzac* zeide, dat uit dit werk van den zoon van den beroemden *Kemper*, die tot den opbouw der nieuwe wetgeving zoo veel heeft bijgedragen, en die het sie-raad der Kamer heeft uitgemaakt, blijkt, dat hij de voetstappen van zijnen waardigen vader volgt, en den tijd, die hem na eene zorgvuldige betrachting van zijn pligt overblijft, aan het zoo noodzakelijk onderzoeken en beoefenen der nieuwe Nederlandsche wetgeving besteedt. Plaatsing in de boekerij.

Door de heeren *Schimmelpenninck*, *Repelaer* en *van Dam van Isselt* is aan de Vergadering kennis gegeven, dat zij, ten gevolge hunner betrekking van dijkgraven en den zorgelijken toestand onzer rivieren, niet in de vergadering tegenwoordig kunnen zijn.

Aan de kamer is een groot aantal verzoekschriften toegesonden, welke meerendeels betrekking hebben tot het aanhangige ontwerp van wet nopens het tarief, op welke aanneming door landbouwers, eigenaren en arbeiders van veenen in verschillende gewesten wordt aangedrongen, terwijl daarentegen vele fabrikanten de verwerping daarvan verzoeken. De laatste wensch werd ook geuit door de kamers van koophandel en fabrieken te Schiedam en Leyden, door korenwijnstokers te Delfshaven enz. Ook is ingekomen een verzoekschrift van beurtschippers van Amsterdam op Utrecht, die zich tegen de aanlegging van ijzeren spoorwegen verklaren. Deze ingekomen requesten werden aan de commissie verzonden, welke, bij monde van de heeren *Rengers*, *Vijshuis* en *van de Mortel*, een aantal verslagen op in hare handen gestelde stukken heeft gedaan. Ook deze betreffen voornamelijk het aanhangig ontwerp nopens het tarief.

Ten voordeele van het ontwerp waren, onder anderen, petitien aangeboden uit Vriesland, Groningen en Drenthe. Ter bestrijding daarvan waren verzoekschriften ingediend door olie-fabrikanten aan de Zaan, door eigenaren van glasblazerijen te Leerdam en Amsterdam, door hoefsmeden te Dordrecht, door distillateurs en korenwijnstokers te Delft, door eigenaren van branderijen te 's Hertogenbosch, door distillateurs te Rotterdam, enz. Voorts is verslag gedaan op een verzoekschrift van het plaatselijk bestuur van de oude Pekel-A hetwelk verlangt dat de hoofdplaats van het kantongereg. aldaar mogt worden gevestigd, enz. Alle deze stukken zullen ter griffie worden nedergelegd en de verslagen meerendeels gearmt en rondgezonden. De stukken welke niet in behoorlijke orde waren, of niet tot de bevoegdheid der Kamer behoorden, zijn ter zijde gelegd. Onder de eersten werd dat van den heer *Jager*, te Haarlem, gerangschikt.

De Vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Men meldt uit Arnhem van den 6 Maart. De ijsdam bij Lo-bith is gisteren in beweging geraakt, door den stroom uiteengedrongen en medegevoerd. Daarop is heden nacht op den Benedenrijn eene sterke ijskruijing gevolgd, waarbij opeengestapelde groote ijsbrokken al de kenteekenen droegen van tot de bestanddeelen van dien ijsdam behoord te hebben. Aan eenige door den stroom op den oever geworpene ijsschollen kan men zien, welk eene buitengewone dikte en sterkte het ijs na den dooi, die sedert zoo veel dagen plaats heeft, nog behouden heeft, en dezelve beschouwende, verwondert men zich geenszins, dat bij deze ijskruijing het bruggenhoofd van de schipbrug dezer stad geheel weggestoken is. Gelukkig dat te voren het ijs in den Benedenrijn, zoo hier als te Wageningen, en waarschijnlijk verder benedenwaarts opgeruimd was en de opeengepakte ijsvloed dus eene vrije baan voor zich vond; anders zou het gevaar van opstopping gewis hoogst dreigend zijn geweest. — Op de Waal is gisteren mede de ijsgang gevolgd, en men hoopt, dat dezelve zonder rampen zal afloopen, daar ook de Maas en IJssel los zijn en dus eenen gewenschten afvoer kunnen bevorderen.

In de eerste doorbraak boven Rees heeft zich het ijs zoodanig opgehoopt, dat dezelve daardoor gestopt is, en nu alleen de twee andere doorbraken het drijfijz doorlaten.

Tusschen Meer en Haften is eene nieuwe dijkbreuk ontstaan.

Arnhem, 7 Maart. Wij hebben thans eene opene rivier, zonder drijfijz, terwijl het water vallende is. In de streken van Eek en Wiel is men gisteren eenigen tijd in zorg geweest. Van daar tot naar Wijk bij Duursteden toe was het ijs in de rivier nog niet opgeruimd toen de ijsstroom van boven is gekomen, en er heeft eene opstopping plaats gehad, welke den dijk kortstondig in gevaar heeft gebracht. Door het losgaan der rivier is echter dit gevaar gelukkig geweken.

De tijdingen van de Waal zijn mede gunstig, en men mag het daarvoor houden, dat wij voor verdere rampen gelukkig zullen bewaard blijven.

De gemeenten van Gelderland, welke door de dijkbreuken boven Rees geheel of gedeeltelijk in watersnood zijn gebracht, zijn, voor zoo ver wij weten: Westervoort, Duiven, Zevenaar, Didam, Angerlo, Drempt, Keppel, Hummelo, Gendringen, Terborg, Silvolde Warnsveld, Brummen.

Het berigt, door de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* medegedeeld, dat de Kanonsdijk bij Zutphen doorgebroken is, is ongegrond.

De heden ontvangene rivierberigten zijn allezins gunstig, en de gevaren, die, ten gevolge van het zware ijs op de Nederlandsche stroomen, onze dijken en waterkeeringen bedreigden, kunnen thans, door den zegen der Voorzienigheid, als afgewend beschouwd worden. Het water op de onderscheidene riviertakken is over het algemeen sterk vallende; het ijs is bijna overal opgeruimd; en indien niet sommige streken van Gelderland en Overijssel ten gevolge der doorbraken in den Rhijsdijk te Rees leden, zou men, bij den plaats gehad hebbende ijsgang geenerlei rampen te betreuren hebben. De ijssdam, die zich in den Neder-Rhijn bij Eck en Wiel gezet had, heeft eenen korten tijd bezorgdheid gebaard, en, even als overal waar zich op onze rivieren eenig gevaar vertoonde, tot maatregelen van voorzorg aanleiding gegeven; doch ook dit gevaar is verdwenen. In den nacht tusschen den 5 en 6 was in dien ijssdam wel eenige beweging waargenomen, doch hij was weder vast gaan zitten. Vooral tusschen Maurik en Lienden had zich toen het ijs geweldig opgehoopt en stak op sommige punten 2 of 3 Nederland-sche ellen boven de dijkskruin uit. In den namiddag van den 6 is echter ook deze ijsbezetting doorgedreven. Het water, hetwelk te Eck en Wiel tot 95 duim onder het noodpeil geklommen is geweest, was den 7 des morgens ten 9 ure, reeds tot 1,50 el onder dat peil gevallen, en de hoofd-Ingénieur, die zich vroeger daarheen begeven had, maakte, het gevaar geweken achtende, zich toen gereed, om naar zijn gewone stand plaats terug te keeren.

Overigens blijkt uit de ontvangene berigten het volgende:

Te Keulen stond de rivier den 5, des morgens, op 13 voet 9 duim (4,317 el) zoodat het water aldaar 4 duim (0,105 el) was gevallen.

Te Emmerik was de rivier den 6 voormiddags zonder ijs, en het water in het laatste etmaal 1,25 el gevallen. De sluis was aldaar geopend en het inundatie-water liep door dezelve in de rivier.

Aan het Benedenspijk en te Lobith bedroeg, 's namiddags den 6 de val van het water in het laatste etmaal 1,71 en 101 el. De werking van den ouden Rhijn had toen opgehouden.

De waterstand den 7 voormiddags was in de Waal te Hulhuizen 4,73 el, in het Panuërdensche kanaal 4,55 el, en in den Nederhijn te Arnhem 4,45 el; hetgeen op de genoemde drie punten een val in de laatste vierentwintig uren van 69, 67 en 59 duim aanduidde. Er vertoonde zich in deze riviertakken nog drijfijis, doch in geringe hoeveelheid.

De IJssel was den 6den en 7den, van Westervoort af tot aan de monden der rivier open, en of zonder of slechts met zeer weinig drijfijis bezet.

Het ijs, dat den 6den nog op een gedeelte van de Lek vast zat, en met name de ijsbezetting te Krimpen, is in den avond van dien dag doorgedreven, terwijl eene ijsstopping bij den steenoven van de Weduwe *Lakerveld*, in den vroegen morgen van den 7den, mede is doorgedreven. Dien morgen ten negen ure, schreef men uit Krimpen, alwaar het water toen 3,34 el onder het noodpeil stond: de rivier is geheel open, gelijk mede de Noord en de Maas naar Rotterdam, welke laatste echter nog aan de kanten met ijs bezet is.

Waterstand in de Bovenmaas te Grave, den 7den des morgens 4,17 el, in 24 uren gewassen 58 duim.

HERSTELLING DER PREMONSTRATENZER-ORDE IN BELGIE.

Een Religieus in de geschiedenis der kerk zeer vermaard orde, is dat der Premonstratenzen. Dit orde werd in den jare 1119, onder het Pauschap van *Calixtus II* en de regering van *Lodewijk de dikke* opgericht. De *H. Norbertus*, geboren uit eene aanbevelingswaardige familie, zoo door deszelfs adel als deugd, had een verkwistend en wereldsch leven geleid. Eene goddelijke inspraak trof eindelijk zijn hart zoodanig, dat hij zijn vorig leven verliet en zijne goederen aan den armen uitdeelde. Hij maakte het ontwerp om de Kanunniken van den heiligen *Martinus* te Laon, in Frankrijk, op eenen anderen voet in te rigten; doch deze hiertoe niet genegen schijnende, verliet hun de heilige *Norbertus* en verzocht den Bisschop van Laon eene plaats in het woud van Concy (hetwelk naderhand genaamd werd *Premontrenze*), om aldaar leerlingen te ontvangen en een nieuw orde op te rigten. Deze Prelaat stemde in zijn verzoek met vreugde toe en gaf hem bovendien drie aangelegene valeien om in zijn bestaan en dat der religieusen, die met hem moesten leven, te voorzien. De heilige plaatste daarin 13 leerlingen en weldra telde het klooster 40 novicen, die alle op kersdag van den jare 1121 hunne professie deend

Zij leefden gestreng naar den regel van den heiligen *Augustinus* en droegen het wit kleed overeenkomstig het visioen, hetwelk de *H. Norbertus* gehad had. Andere gestichten werden opgerige en de orde nam zoo spoedig toe dat tegen het einde der eeuw honderd abten te Premontre bij het algemeen kapittel tegenwoordig waren. De heilige *Norbertus* niet te vreden met zijn orde in Frankrijk te zien uitbreiden, begaf zich naar Antwerpen om aldaar de ketterij van zekeren *Fankelin*, een snood en oproerig mensch, uit te roeijen. Zoodra hij in zijne missie geslaagd was, boden de Kanunniken van den *H. Michaël* hem hunne kerk aan en de *H. Norbertus* liet aldaar 12 zijner leerlingen onder het toezigt van den eerwaardigen *Waltman van Holten*. Vele andere kloosters werden tijdens het leven van den *H. Norbertus* opgericht zoo als in Oostenrijk, Hongarije, Moravie, de Nederlanden enz. Dit orde werd door *Honorius II, III en IV, Adrianus II en IV* en een groot getal Pausen bevestigd, welke groote voorregten daaraan hebben toegekend die zij zich door de aan de kerk en den staat bewezen diensten, waardig hebben getoond. Alzoo hebben de reguliere Kanunniken van dit vermaarde orde tot aan het einde der afgelopen eeuw in rust en vrede geleefd, wanneer zij door eenen revolutionnair geest gedwongen zijn geworden hunne kloosters te verlaten en zich wijd en zijd te verspreiden en op dit oogenblik bezit het geheele orde niet een enkel gesticht in Frankrijk. De abdij van Premontre zelve, het hoofd der orde, is in eene glasblazerij veranderd. Er blijven echter nog eenige abdijen in Bohemen, Oostenrijk, Hongarijen, Moravie en in de Nederlanden bestaan en over dese laatste willen wij een enkel woord zeggen.

Eenige Norbertijnen van België, sedert het jaar 1796 tot aan het begin der omwenteling van 1830 afgezonderd geleefd hebbende, hebben het ontwerp gevormd om zich gemeenschappelijk te vereenigen, en te herstellen, hetwelk vernietigd was. Deze herstelling heeft in 1834 in de abdij van Averbode, in de kempen van Brabant, in de nabijheid van Diest, plaats gehad. De Kanunniken ten getalle van twaalf, hebben, nadat zij eenen oversten gekozen hadden, eenige door de regelmatigheid van hun gedrag en voortgang in de studien, aanbevelingswaardige jonge lieden tot het noviciaat toegelaten en thans telt het gesticht reeds 13 religieusen (waaronder elf priesters en zes Novicen. De andere kloosters van dit orde, ja loers over dezen voortgang, hebben hetzelfde gedaan; zoodat de abdij van Tongerlo, (eertijds de zetel der Bollandisten) reeds 14 religieusen en 2 Novicen telt; doch daar zij hun gesticht niet meer bezitten, zijn zij genoodzaakt geworden om zich eene andere woonplaats te verschaffen, en ten dien einde hebben zij het kasteel van Brouchem, twee uren van Antwerpen, verkozen.

De abdij van Grimbergen, bij Vilvoorde telt thans 5 religieusen en 2 Novicen.

De abdij van Parc, bij Leuven, heeft 8 religieusen en 5 Novicen. Alzoo wordt dit vermaarde orde, waarvan de kerkelijke geschiedenis zooveel eervolle melding maakt, hersteld.

A A R D B E V I N G E N.

Dezer dagen hebben wij gezien, welke verschrikkelijke gevolgde nagenoeg op een en hetzelfde tijdstip plaats gehad hebbende aardbevingen in Europa zoo als te Odessa, Bucharest, Jassy, Cronstadt en andere plaatsen hebben te weeg gebracht. Thans verneemt men nader de navolgende bijzonderheden over eene aardbeving die de stad Acapulco in Amerika bijna door de herhaalde schokken, geheel vernield heeft. Ook de schatrijke stad Mexiko heeft eenen geweldigen en langdurende schok ondergaan, doch in dit tweede geval zijn gelukkiglijk de verwoestingen niet aanzienlijk. De bijzonderheden, die men omtrent de aardbeving van Acapulco verneemt, zijn aller verschrikkelijkst; deze stad is bijna in eenen puinhoop veranderd; de huizen en kerken zijn omvergestort, de muren van *Capo Santo* zijn vernield; de grootste schrik heerschte overal, terwijl de ingezetenen verplicht geweest zijn om den nacht op het land en de naburige wegen door te brengen.

Het is gelukkig geweest dat de verwoesting langzaam aan heeft plaats gehad, waardoor zij zich hebben kunnen redden, ook zijn er weinige menschen omgekomen. De tusschentijd die bestaat tusschen de aardbevingen van Acapulco en die van Mexiko is opmerkzaam. In de tweede stad voelde men onveranderlijk twee of drie dagen later de schokken, doch minder hevig dan die, welke men in de eerste gevoeld had. De vuurketting scheen zich van de eene tot de andere stad bijna in eene regte lijn uit te strekken. De plaats, waar Mexiko gelegen is, was eertijds een groot vuurspuwend centrum en in de nabijheid bevinden zich vele uitgebrande kraters.

De beroemde vuurspuwende berg *Papocapeti* is open en rookt, en het is niet twijfelachtig of deze krater zal vroeg of laat de rijke hoofdstad der Mexikaansche republiek vernielen.

BEKENDMAKINGEN.

SIMON PETRUS BIJVOET, Notaris, residerende te Berchem, zal aldaar ten sterfhuize van **JAN VAN LOOSBROEK**, op Zaterdag den 17 Maart 1838, des voormiddags ten 10 ure, publiek Verkoopen:

TIMMERMANS, WAGENMAKERS en **MOLLENMAKERS GEREEDSCHAPPEN**, waaronder **ZWARE ASREEP**, **ZWARE BORSTREEP** en vele andere **REPEN** met toebehooren, 4 paren **SCHROEFBLOKKEN**, **LEGGENDE** en **STAANDE KAPSTANDERS**, enz.; wijders **HUISMEUBELN**, **BEDDEN** met **TOEBENOOREN**, 20,000 pond **UITTERWAARDS** en **VELDHOOI**, en dat al verder ten berde zal komen.

A. P. BOLSUIS, openbaar Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, Hoofdplaats der Provincie Noord-Brabant, zal, als daartoe Registerlijk benoemd, in het openbaar Opveilen en Verkoopen:

BINNEN 'sHERTOGENBOSCH.

1o. Een hecht, sterk, goed doortimmerd en wel ter Nering staande **KOOPMANS HUIS** en **ERF**, genaamd *de drie Morianen*, gelegen aan de Grootte Markt, op den hoek der Kerkstraat; belend de eene zijde de Huizinge van **PETRUS JONKERGOUW**.

Belast met jaarlijks vier Renten en Chijnsen, te zamen f 12,74.

Tot primo Maart 1846 verhuurd aan **L. M. KROIJMANS**, voor f 400, 00. 's Jaars.

Nog zal gemelden Notaris, voor zijne Principalen, Opveilen en Verkoopen:

2o. Een wel ter Nering staande **WINKEL HUIS** en **ERF**, genaamd *de goede Herder*, staande en gelegen in de Hinthamerstraat, te 's Hertogenbosch, gekw. C. No. 291; belend de eene zijde de Heer **R. LEMMENS**, de andere zijde . . . **DIEDEN**.

Eene **WONING**, achter het Huis, uitgang hebbende op St. Jans Kerkhof.

Belast met vier Renten, jaarlijks tot f 5, 45.

In gebruik te aanvaarden primo Mei 1838.

De Kooper kan de heft der Kooppenningen, ter zake des Koops, op voormeld Huis, Erf en Woning, ten interesse van 5 ten honderd, laten staan.

3o. Twee **HUISJES** of **WONINGEN**, neven elkander staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de *Colperstraat*, achter het **P A K H U I S** van de Heeren **H. PALIER** en **ZOON** in een Gangje, genaamd het *oud Koornbeursstraatje*, gekw. A. no. 93, V. A. no. 93 en A. no. 94, V. A. no. 92.

Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

4o. Een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de *St. Jacobsstraat*, genaamd *de Randsel*, gekw. D. no. 541, V. D. no. 447; belend de eene zijde **MATHIJS BORGEE**, de andere zijde . . .

Belast met jaarlijks f 4,07½.

In gebruik te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

Deze verkooping zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Eindhovensche Koffiehuis bewoond bij **MARTINUS LANDBHEER**, provisioneel op Vrijdag den 16 Maart 1838, des avonds ten 6 ure, alwaar 14 dagen daarna, op Vrijdag den 30 Maart, de finale verkooping bij Kaarsuitbranding zal plaats hebben.

** Iemand genegen zijnde op Hypotheek, (waarvan de goederen eene meer dan drie dubbelde waarde bezatten) een **KAPITAAL** van f 4000, 00. tegens den Interest van 5 per Cent, **TER LEEN** te geven; adresseren zich met *gefrankeerde Brieven*, onder Letter B. bij **L. VEERMAN**, Boekhandelaar te Heitsden, Provincie Noord-Brabant.

** De ondergeteekende heeft de eer zijnen begunstigers bekend te maken, dat hij gaarne 4 á 6 **JONGELINGEN**, ter Onderwijzing in de **HOLLANDSCHE** en **FRANSCH TALEN**, **REKENEN**, **BRIEFVENSTIJL**, **AARDRIJKS-GESCHIED- EN ZANGKUNDE**, benevens de **PIANO** en **VLOOL**, met *Kost en Inwoning* (alle tot eenen matigen prijs) zoudewillig opnemen.

Ouders en Voogden, ten behoeve van de kinderen, hiertoe genegen zijnde, en met de voorwaarden bereids wenschende bekend te wezen, gelieven zich te vervoegen bij den Eerw. Heer **R. C. Pastoor** dezer Gemeente, of bij

JOH. SCHIJVENS

Openbaar Onderwijzer te Lith

Aan de Maas, Prov. Noord-Brabant.

173ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

- 19de trekking. No. 6999 een prijs van f 1000; No. 15771 een prijs van f 1000; No. 24491 een prijs van f 1000; No. 7537 een prijs van f 1000; No. 1336 een prijs van f 1000.
- 20ste trekking. No. 8375 een prijs van f 1000; No. 17861 een prijs van f 1000; No. 15274 een prijs van f 5000.
- 21ste trekking. No. 3742 een prijs van f 1000; No. 1210 een prijs van f 1000; No. 1164 een prijs van f 1000; No. 22229 een prijs van f 1000; No. 12372 een prijs van f 1000.
- 22ste trekking. No. 10292 een prijs van f 1000.

MARKTBERIGT.

Graanprijzen te 's Hertogenbosch, den 8 Maart 1838

Regge	f 5-10 à 4-7½
Boekweit	4-66 à 4-20
Garst	- 0-00 à 0-00
Het Nederlandsche pond Boter de 3	- 0-70 à 0-69
	Roggebrood 25½ Cents.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Weenen waren den 24 Februarij de fondsen genoteerd 4 pCt. Met. 102½.

Te Parijs waren de fondsen den 5 Maart 5 pCt. 109,40; 3 pCt. 79,60. Nap. rent. 99,65; Sp. Ard. 197½, Port. 184½; Rom. L. 101½.

Te Antwerpen waren de fondsen den 7 Maart genoteerd: Belg. 102½; O Met. 106; Sp. Ard. 18¼; Diff. 67½; Nap. rent 93¼; Rom. L. 101; Cert. te Antw. 100¼; Braz. 18¼. — Wiss. op Amst. en Rott. 78 pCt. verlies.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Woensdag 7 Maart, ten vier ure.

Werk. Sch. 2½ pCt. 53½, Dito 5 pCt. 102, Kansb. f 22½, 1½, Amort. Synd. 4½ pCt. 94½, Dito 3½ pCt. 78, Hand. f 80½, 17½, 180, Oost-Ind. 4 pCt. Dito 5 pCt. 99½, Ard. van 85 p. st. 18½, Coup. Nov. 1837 11½, Deff. 7¼, Met. 5 pCt. 102½, Columb. 21½, Enk. bl. Gr. 16½, Braz. 76½, ¼, Mex. N. 5 pCt.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN TE AMSTERDAM. Den 6 Maart 1838.

	Laagste koers	Hoogste koers	Koers ten 4½ ure		Laagste koers	Hoogste koers	Koers ten 4½ ure		Laagste koers	Hoogste koers	Koers ten 4½ ure
NEDERL. Werk. sch. 3	5 5/16	53 1/8	53 1/8	PORTUGAL, Obl. te Lond.	3			PARIJSSEN, dito dito B. 50	f		
Dito dito	5	101 1/16		Dito dito	3			Negot. Londen 1839	4	pCt.	114
Uitgestelde schuld				NAPELS, Cert. bij L. et H.	5	91 7/8		COEREN, Aand. L. f. 100	f		
Kansbilj. van dito	f	22 5/8	22 1/2	Dito bij Fuloonn. et C.	5	93 1/8	93 1/4	Dito dito f. 250	f		
Amortisatie Syndikaat	4 1/2 pCt.	94 1/16	95	Leen. te L. bij Rolhs.	5	40 1/2		Metalliek	pCt.		
Dito dito	3 1/2			Aandelen Tavoliera	3			Dito	3		
Handel-Maatschappij	4 1/2	180 7/8	180 7/8	Dito te Parijs	3			Dito te Londen gen.	5		
Nieuwe dito	4 1/2			Russl. Obl. Hape 179 1/16	5	105 1/2	105 1/4	Dito	2 1/2		
O. L. Leening	4			Dito dito 182 7/8	5	10 7/8		Ween. Bank Coll et C.	3		
FRANKR. Ins. Grooth.	3			Cert. bij dito 183 1/2	5	97 1/8		Dito	4		
ENGLAND, dito				Obligatien te Londen	5	103 1/8	103 1/2	N. Weener Aand. f. 500	f		
SPANJE, L. bij Ard. 85 p. st.	5	18 7/16	18 1/2	Certificaten te Hamburg	5	101 1/8		PRINEMARK, L. te Lond.	3	pCt.	
Dito bij dito, onb. stuk.				Inschrijping in Assiz.	6	69 1/8	69 1/8	BRAZILIEN, dito Rothsch.	5		75 1/4
Passive				Certificaten van dito	6	69 1/16		DARMSTADT, Aand. bij Lot.	f		
Deferend				Polen, Aand. Lu. f. 300.	f	118	118 1/2	Russ. Fr. Aand. 500 fr.	f		
Fransche Uitgestelde								Dito 100 fr.			
Engelsche Uitgestelde											

Te 's Hertogenbosch, bij **D. A. A. DE ROOY**, Boek- en Courantdrucker.